

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 201/2010-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. mája 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. R. M., Ž., a A. M., Ž., vo veci namietaného porušenia ich základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 57/2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. R. M. a A. M. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. apríla 2010 doručená sťažnosť Ing. R. M. a A. M. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 57/2005 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia podali 9. marca 2005 na okresnom súde žalobu, ktorou sa domáhali určenia neplatnosti rozhodnutia o povolení vkladu zmluvy do

katastra nehnuteľností, ktorou Katastrálny úrad v Ž. povolil (na úkor vlastníkov bytov v bytovom dome Ž.) nadobudnutie vlastníckeho práva k výmenníkovej stanici obchodnou spoločnosťou B., a. s. Sťažovatelia poukázali na skutočnosť, že odo dňa podania žaloby na súde tento „... nevykonal žiadny úkon vo veci samej a teda je tu jeho už viac ako 5 – ročná nečinnosť, ktorou sa cítime morálne poškodení, vyvoláva v nás pocity nespravodlivosti, pocity márnosti snahy domôcť sa svojich zákonom chránených práv a záujmov, čo je jedným zo základných poslani súdov...“. Naliehavosť právneho záujmu na rozhodnutí v predmetnej právnej veci sťažovatelia vyjadrili tým, že „... jednak bolo upreté vlastnícke právo k výmenníkovej stanici, no hrozí nám aj vydieranie zo strany jej súčasného vlastníka a zároveň správcu domu... a diskriminácia...“.

3. Na základe argumentácie obsiahnutej v sťažnosti sťažovatelia zastávajú názor, že postupom okresného súdu boli porušené ich ústavou chránené práva, a preto navrhli, aby ústavný súd vo veci ich sťažnosti takto rozhodol:

„... Právo navrhovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa Čl. 48, ods. 2. Ústavy Slovenskej republiky v konaní pred Okresným súdom v Žiline sp. zn. 6 C 57/2005 bolo porušené.

... Navrhovateľom priznáva primerané zadosťučinenie vo výške 1 660,- EUR.“

4. Sťažovatelia zároveň požiadali ústavný súd o ustanovenie právneho zástupcu pre konanie pred ústavným súdom pre nedostatok finančných prostriedkov z dôvodu poberania starobného dôchodku.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej

republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

6. Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľov, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pred okresným súdom pod sp. zn. 6 C 57/2005 došlo k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pretože okresný súd doteraz právoplatne nerozhodol.

7. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...

8. Zo sťažnosti ani z jej príloh nevyplýva, že sťažovatelia pred podaním ústavnej sťažnosti podali predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v predmetnom konaní. Ústavný súd dopytom na okresnom súde zistil, že sťažovatelia nepodali v období od podania obžaloby na súde do postúpenia veci na Krajský súd v Žiline (16. marca 2010) sťažnosť na prietahy v konaní adresovanú predsedovi okresného súdu.

9. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa odseku 2 citovanej právnej normy ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nespĺnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

10. V prípade namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je týmto prostriedkom sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

11. Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré má k dispozícii podľa citovanej právnej normy, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde); takéto dôvody v danej veci sťažovatelia neuviedli a ani ústavný súd ich nezistil.

12. Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle v bode 10 uvedeného zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na konanie bez zbytočných prietáhov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“), ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietáhov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 zákona o sudcoch]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti“. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho

základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

13. Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

14. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovatelia sťažnosť na prietahy v napadnutom konaní nepodali, ústavný súd vyhodnotil ich sťažnosť ako neprípustnú (§ 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

15. S prihliadnutím na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. mája 2010